

Handläggare: Marianne Berg Ekbohm
Tfn: 508 14 034

Till Enskede - Årsta stadsdelsnämnd

Underlag till planering för år 2007 och inriktning åren 2008 och 2009

Förslag till beslut

1. Underlag till planering för år 2007 med inriktning för åren 2008 och 2009 godkänns.
2. Stadsdelsnämndens planeringsunderlag överlämnas till kommunstyrelsen.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Leif Fransson
Ekonomi och stadsmiljöchef

Sammanfattning

I förvaltningens underlag för planering för år 2007 och inriktning åren 2008 och 2009 redovisas olika insatser för att utveckla verksamheterna för att förbättra kvalitén. Både barnomsorgsgarantin och minskade barngrupper uppfylls under perioden. En fortsatt satsning görs på förskolebarnens språkutveckling och kommunikativa förmåga. Arbetet med att tillämpa barnkonventionen utvecklas ytterligare inom nämndens alla verksamhetsområden.

För att nå skolans mål fortsätter satsningen på elevernas matematiska tänkande och problemlösning. En viktig och prioriterad uppgift är skolornas ansvar för att alla elever uppnår kunskapskraven. Elevernas inflytande över sin utbildning ökas genom att målen görs tydliga och förståeliga. Fysiska aktiviteter och intresse för kultur ska stimuleras ytterligare. Handlingsplanerna mot mobbning revideras. Skolorna öppnas för att bli "Skolan mitt i byn" där föreningar med flera bjuds in. Fritidsklubbar och träffpunkter för barn och ungdomar fortsätter att utveckla aktiviteter inom musik, bild, datateknik, idrott och rörelse.

För att hemtjänsten ska kunna möta ett större behov av vård och omsorg utvecklas kvalitén genom medarbetarnas kompetens och specialistteam. Årstaprojektet fortsätter i samverkan med landstinget. De särskilda boendeformerna utvecklas till boenden med god omvårdnad och en meningsfull vardag. Tillgången på äldreboenden svarar mot behovet. Boenden för personer som har psykiska funktionshinder ska särskilt uppmärksammas under perioden. Under kommande år utvecklas samverkan med landstinget ytterligare. För att nå målet att Stockholm ska bli världens mest tillgängliga huvudstad år 2010 fortsätter arbetet med att öka den fysiska tillgängligheten och i delaktigheten och bemötandet.

Behovet av att rekrytera personal kommer att vara störst inom förskola och skola under perioden. Arbetet med att minska sjukfrånvaron fortsätter med målet att den ska vara 8 % år 2009. Friskvårdsaktiviteterna fortsätter och ett program för chefsförsörjning tas fram.

Den relativt täta byggnadsstrukturen och fler invånare ökar kraven på stadsmiljön. Förslagna investeringar i parker och grönområden syftar till att skapa en funktionsduglig och trygg miljö. Arbetet med att förebygga brott, nedskräpning och klotter fortsätter. Miljöprogrammets genomförande koncentreras till de mål och delmål som nämnden i sin verksamhet kan påverka. En lokal strategi för Agenda-21 arbetet med tydliga sociala och ekonomiska dimensioner ska utarbetas.

Arbetet för att på olika sätt utveckla och stärka medborgarnas inflytande och delaktighet fortsätter genom stadsdelsnämndens öppna sammanträden, medborgarförslag och temamöten. Skola och fritid har en nyckelroll i det fortsatta integrationsarbetet som fördjupas under perioden. Arbetet för att motverka diskriminering kommer att ytterligare systematiseras genom att rutiner för handläggning och bemötande ses över. För att arbetslösa personer ska bli självförsörjande kommer ytterligare former för samverkan utvecklas under perioden. Arbetet inriktas på arbetslösa och sjukskrivna utan ersättning från försäkringskassan.

Ärendets beredning

Ärendet har handlagts vid ekonomi- och stadsmiljöavdelningen i samarbete med övriga avdelningar. Tjänsteutlåtandet har MBL-förhandlats 2006-03-14. Det lokala handikapprådet har behandlat ärendet 2006-03-16 och lokala pensionsrådet 2006-03-17. Ärendet har presenterats för ungdomsrådet 2006-03-07 och sänts ut till förskole- och skolrådet.

Bakgrund

Nämnderna ska lämna underlag till kommunstyrelsen inför arbetet med stadens budget för år 2007 och inriktning för åren 2008 och 2009. Långsiktigheten ska förstärkas, vilket innebär att nämndernas analys av utvecklingen även för år två och tre får större tyngd än tidigare.

Befolkningsutveckling

Befolkningen i stadsdelsområdet beräknas öka med närmare 1 400 invånare mellan åren 2006 till 2009, enligt utrednings- och statistikkontorets befolkningsprognos.

Åldersgrupp	År 2006	År 2007	År 2008	År 2009
0	654	656	654	657
1 - 5	2 710	2 797	2 851	2 863
6 - 12	3 143	3 132	3 144	3 173
13 - 15	1 511	1 526	1 472	1 437
16 - 19	1 899	1 954	2 013	2 022
20 - 64	30 117	30 661	31 064	31 456
65 - 79	3 656	3 657	3 722	3 823
80 - 89	2 523	2 398	2 268	2 129
90 - w	571	576	588	590
Summa befolkning i stadsdelsområdet	46 786	47 357	47 776	48 150
- varav i nya bostäder	831	1 555	2 032	2 414

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Barn och ungdomar

Förskoleverksamhet

Arbetet med att förbättra kvalitén inom förskoleverksamheten

Mindre barngrupper är en förutsättning för en bra pedagogisk verksamhet. Målet om att minska barngrupperna med i genomsnitt två barn per avdelning under åren 2003 till 2006 kommer att uppnås. Förskolorna kommer under perioden att ha en gruppstorlek inom det intervall som förskoleplanen anger, 12 - 14 barn i småbarnsgrupp respektive 16 - 18 i syskongrupp.

Satsningen på barnens språkutveckling och kommunikativa förmåga fortsätter. Personalen fortbildas i hur barns förmåga att uttrycka sig ska stärkas. Språko-
lek, ett kompetensfondsprojekt, permanentas och är en del i fortbildningen. Språkpedagogerna breddar sitt arbetsområde till alla förskolor. Samlingarna fortsätter att utvecklas för att särskilt uppmärksamma barnens språkutveckling och kommunikativa förmåga.

En helhetssyn på barn och ungdomar 1 - 16 år genomsyrar förvaltningens verksamheter. Barnråden som startade 2005 där förskole- och skolbarn träffas och de gemensamma aktiviteterna inför skolstarten kommer att utvecklas ytterligare. Alla barn ska ges goda förutsättningar att utveckla sina förmågor och personligheter. Samtal om livsåskådning och förhållningssätt ges fortsatt ett stort utrymme. Genusperspektiv och temat livskunskap ska utvecklas vidare i förvaltningens alla förskolor.

Förskolornas arbetslag kommer under perioden att uppmanas att starta uteverksamhet och erbjudas Friluftsrådet utbildning. Under år 2005 startade en uteverksamhet i Årsta och ytterligare en startar i Enskede Gård under 2006. Förskolan Plantan i Enskede Gård har en musikprofil och samarbetar med Skanskvarnsskolan som under perioden bygger ut sin musikprofil för att omfatta skolåren F - 6. Övriga förskolor fortsätter att utveckla sin verksamhet i samarbete med närliggande skolor.

Utvecklingen av antalet barn i kommunal förskoleverksamhet

Sammantaget bedömer förvaltningen att både barnomsorgsgarantin och minskade barngrupper kommer att kunna klaras under perioden. 1 - 5 åringarna ökar med cirka 150 barn under perioden. Den förväntade efterfrågan på platser motsvarar sju till åtta avdelningar. Planeringen pågår för att bygga ut förskolorna Grafikvägen och Hummelvägen. I avvaktan att dessa kan öppnas finns provisoriska paviljonger fram till 2008-09. En ny förskola med fyra avdelningar börjar byggas 2007-08 i det nya bostadsområdet i Blåsut där ett femtiotal barn beräknas flytta in. Mark- och lägenhetsytor för nya förskolor har reserverats i planerna för de nya bostäderna i Årstastråket som är aktuella att byggas runt år 2010.

Grundskola, särskola och skolbarnsomsorg

Arbetet med att öka uppfyllelsen av målen

Elevernas matematiska tänkande och problemlösning fortsätter att stärkas genom att lärarna erbjuds fortbildning. Matematik på modersmål och familjematte, som idag finns i Östbergaskolan, kommer att prövas i flera skolor. För att nå skolans mål pågår läsprogrammet som är ett samarbete mellan biblioteken, skolbiblioteken och lärare på Nytorpsskolan och Enskede skola. Läsprogrammet där eleverna i skolår 8 får en bok utvidgas till att omfatta alla skolor.

En viktig och prioriterad uppgift är skolornas ansvar för att alla elever uppnår kunskapskraven. Under 2006 kommer en fördjupad analys att göras så att målet kan uppfyllas och att majoriteten av eleverna kan gå vidare till gymnasiet. Kunskapsresultaten utgör underlag för elevernas individuella utvecklingsplaner som kommuniceras med elev och föräldrar.

För att säkerställa att eleverna i särskolan och FH-verksamhet får de insatser de behöver för att utvecklas socialt och kunskapsmässigt följs skolplacering och

placering i behovsgrupp kontinuerligt upp. Samarbetet mellan särskolan och grundskolorna ska utvecklas under perioden. Förvaltningen kommer att se över möjligheten att erbjuda barn och ungdomar som har funktionshinder sin kort-tidstillsyn i stadsdelsområdet.

För att stimulera barnen att delta i fysiska aktiviteter och skapa intresse för kultur kommer det pågående samarbetet med idrottsföreningar och kulturskolan att utökas under perioden.

Skolornas handlingsplaner för att förebygga och hindra kränkande behandling kommer att revideras enligt Skolverkets rekommendationer och den nya lagen. Planerna som ingår i det övergripande ämnet livskunskap innefattar alla former av mobbning utökas med mobbning i form av sms och publicering av bilder på internet. Förhållandet mellan elever samt mellan skolans vuxna och elever behandlas. Planerna revideras i samråd med ungdomsrådet. För att öka elevernas inflytande över sin utbildning ska grundskolorna och särskolan göra målen för utbildningen tydliga och förståeliga.

Skolorna öppnas för att bli "Skolan mitt i byn" där lokala föreningar bjuds in för att använda skolorna för möten, kurser och andra aktiviteter. Pensionärer erbjuds att äta lunch i skolorna. En samverkan pågår redan mellan Årstaskolan och projektet Årstapaviljongen om aktiviteter tillsammans med pensionärerna. Östbergaskolan fortsätter sitt samarbete med medborgarkontoret och Årsta bibliotek samordnar skolans lokaler med en dagverksamhet för äldre.

Genom en ändring i skollagen har kommunerna ansvar för att informera sig om hur ungdomar som fullgjort sin skolplikt men inte fyllt 20 år är sysselsatta. Rutiner för och former för detta ansvar kommer att utvecklas under perioden. Elever som saknar sysselsättning kommer att sökas upp och motiveras till studier.

Utvecklingen av antalet elever i kommunal skolverksamhet

Mellan åren 2007 till 2009 förväntas antalet elever i förskoleklass öka med ett 30-tal medan elever i läsårs 6 - 9 minskar med ett 50-tal. En viss överkapacitet av lokaler, främst i Östbergaskolan och Nytorpsskolan beräknas under perioden. Detta även efter att de cirka 100 skolbarnen flyttar in i det nya bostadsområdet i Blåsut.

Fritid för barn och ungdomar

Utifrån kommunstyrelsens kommande riktlinjer för fritidsklubbar och icke-kommersiella träffpunkter kommer personalen fortbildas och ingå i nätverksorganisationen för ungas mötesplatser. Verksamheternas innehåll fortsätter att utvecklas, bland annat genom att ta tillvara att stadsdelsområdet är mångkulturellt. Fritidsklubbarna utökar sina aktiviteter inom musik, bild, datateknik, idrott och rörelse i samarbete med Kulturskolan och idrottsföreningar.

Barnkonventionen

Förvaltningen kommer att ytterligare att utveckla arbetet med att tillämpa barnkonventionen inom nämndens alla verksamhetsområden, enligt stadens handlingsprogram. Den checklista som nu utarbetats syftar till att tydliggöra på vilket sätt beslut i olika frågor har konsekvenser för barn och ungdomar, om deras bästa har beaktats och om de har fått uttrycka sina åsikter.

Vuxna och äldre

Äldreomsorg – hemtjänst och vård- och omsorgsboende

Befolkningsutveckling och behov av äldreomsorg

Befolkningsutvecklingen visar att behovet av insatser från äldreomsorgen förväntas minska. Mellan åren 2006 till 2009 beräknas de yngre pensionärerna 65 - 79 år öka med cirka 170 personer, 80 - 89 åringarna minskar med närmare 400 medan 90 år och äldre ökar med ett 20-tal.

För att äldre ska få ett gott liv med en god vård och omsorg, trygg tillvaro och social gemenskap behöver deras behov bedömas och insatser göras utifrån ett helhetsperspektiv; hälsomässigt, socialt, psykologiskt och kulturellt. Projekt Språnget som finansieras av kompetensfonden syftar till att fånga medborgarnas och medarbetarnas behov och önskemål om framtidens äldreomsorg. Projektet som utvärderas 2006 kommer att vara utgångspunkten för hur omsorgen och boenden för äldre ska utvecklas i stadsdelsområdet.

Stöd- och hjälpinsatser i ordinärt boende

Allt fler väljer att få sin omsorg i det egna hemmet och färre väljer att bo i vård- och omsorgsboende. För att kunna möta ett tyngre behov av vård och omsorg krävs en utveckling och anpassning av hemtjänsten. Kvalitén säkras genom olika schemamodeller, planeringssystem, datastöd för dokumentation och individuella handlingsplaner för brukarna. Målet är att säkerställa att biståndsbedömda insatser utförs enligt den enskildes önskemål. Utvecklingen av kvalitén fortsätter genom att medarbetarnas kompetens utvecklas och specialistteam för personer med stora behov av omvårdnad införs. Under perioden permanentas omvårdnadsteamet och demensteamet.

I den fortsatta utvecklingen kommer stor vikt läggas vid olika former av stöd till anhöriga. Exempel är avlastning och möjlighet att ingå i nätverk inom de olika dagverksamheterna och tillgång till olika typer av trygghetslarm.

För att ge äldre möjlighet till träffpunkter som kan bryta isolering och skapa nätverk finns Årstaprojektet med dagverksamhet och aktiviteter för äldre samt en vaktmästare för att undvika fallskador i hemmet. Verksamheten är mycket uppskattad och förvaltningen ser över om liknande dagverksamhet kan inrym-

mas i Östbergaskolan under kommande år. Årstaprojektets verksamhet permanentas i samverkan med landstinget.

Heldygnsplatser i äldreomsorgen

År 2006 finns 415 platser i stadsdelsförvaltningens olika äldreboenden, vilka tillsammans med de platser som kan köpas via avtal beräknas svara mot behovet. De särskilda boendeformerna ska utvecklas, från en boendemiljö inriktad på hälso- och sjukvård, till boenden med god omvårdnad och en meningsfull vardag. Bemötande, utevistelse och stimulans genom olika aktiviteter, kostfrågor och en inbjudande måltidssituation samt ett bra kontaktmannaskap är viktiga frågor som ska utvecklas under perioden. Befintliga äldreboenden kan även få en annan inriktning under perioden utifrån de behov som finns, till exempel gruppboende för dementa.

Inom Stureby vård- och omsorgsboende finns 28 dubbelrum som kommer att avvecklas under perioden. Dubbelrummen har avvecklats i Årsta och Dalens vård- och omsorgsboenden. Stora lägenheter i Årsta vård- och omsorgsboende med dubbelrum behålls för makar som önskar dela rum. Förvaltningen har två servicehus, Enskededalen med 210 lägenheter och Enskede Nya med 87 lägenheter. Antalet äldre som behöver serviceboende har minskat och under kommande år ska en strategi utformas för deras framtida användning.

Omsorg för personer med fysiska och psykiska funktionshinder

Under perioden finns ett behov av gruppboendestäder för 17 personer som har funktionshinder och som bor i stadsdelsområdet. Förvaltningen har sju gruppboendestäder med nio boendeenheter för 50 boende och tre dagliga verksamheter.

I de nya bostäderna i Blåsut planeras en gruppboendestad för sex personer med funktionshinder samt fyra till sex ytterlägenheter i anslutning till denna. Även i den nya bebyggelsen i Årstastråket kan det bli aktuellt med ytterligare gruppboendestäder som kombineras med ytterlägenheter. Möjligheten att i ett av servicehusen integrera ett boende för personer som har psykiska funktionshinder prövas under perioden.

Förmedlingsgruppen för närliggande stadsdelsområden tilldelar nya och utbyggda lägenheter i gruppboendestäder. För att kunna tillförsäkra personer som bor i stadsdelsområdet en gruppboendestad krävs att stadens riktlinjer ändras så att nämnden kan planera för och besluta om gruppboendestäder i det egna stadsdelsområdet.

Stadens insatser för yngre människor som mår psykiskt dåligt behöver utvecklas och individualiseras. Arbetsverksamheter och övriga insatser inom socialpsykiatri kommer att få en förändrad inriktning för att bättre svara mot ungas behov. Ett omfattande projekt genom kompetensfonden under åren 2004 till 2006 för att utveckla kompetensen har lagt grunden för förändringen.

Utbyggnaden av boendeformer för vuxna/hemlösa

Antalet hyresgäster som varnas och riskerar att förlora sina bostäder ökar. Under 2005 berördes över 200 hyresgäster och bland dem en grupp unga människor med olika neuropsykiatriska funktionshinder, varav flertalet inte hade en etablerad kontakt med förvaltningen. Situationen visar att ett fördjupat samarbete med framförallt landstinget behövs.

Ett rörligt team och ett projekt genom socialstyrelsen arbetar för att förebygga hemlöshet. Genom insatserna har antalet avhysningar minskat men för ett fåtal personer, med komplexa problem, är det inte alltid möjligt att förhindra att de förlorar sin bostad. Förvaltningen ser inte en utbyggnad av olika boendeformer för hemlösa som det enda sättet att lösa problematiken kring hemlösheten. En utveckling av stödboende i vanliga lägenheter är en annan väg att minska hemlösheten.

Under perioden kommer förvaltningen att särskilt uppmärksamma boende för personer som har psykiska funktionshinder. Fler lägenheter och andra former av boende behövs för att kunna erbjuda personer som är placerade ute i landet ett boende i stadsdelsområdet. För personer som har psykiska funktionshinder finns ett särskilt boende med 13 lägenheter.

Tillgänglighet för personer som har funktionshinder

Stadens handikappolitiska program genomsyrar alla verksamheter inom nämndens ansvarsområde. För att nå målet att Stockholm ska bli världens mest tillgängliga huvudstad år 2010 fortsätter satsningen på en ökad fysisk tillgänglighet. Tillgängligheten ska även uppmärksammas i frågor som rör delaktighet och bemötande.

Samverkan med landstinget

Samverkan sker på olika nivåer i organisationen, övergripande och lokalt och är riktad till olika målgrupper. Samverkan har ökat utbytet av information och möjligheten att lyfta och lösa frågor som underlättar samverkan på verksamhetsnivå. Under kommande år är det angeläget att ytterligare utveckla samverkan för äldre och personer med mer komplexa behov.

Samverkan med landstinget fortsätter i BUS-forum där formerna för samverkan diskuteras och gemensamma frågor tas upp för att inga barn och ungdomar ska "hamna mellan stolarna". Ungdomsmottagningen som drivs tillsammans med landstinget ger råd och stöd till pojkar och flickor med skiftande problem. Mottagning för unga vuxna 16 - 20 år erbjuder stödsamtal och korttidsbehandling där den unges nätverk involveras. Det är ett projekt i samverkan mellan landstinget och Enskede – Årsta och Vantörs stadsdelsförvaltningar med stöd av de statliga Miltonpengarna.

I januari 2006 startade Gullmarsplans beroendemottagning i samverkan mellan landstinget och Farsta, Skarpnäck och Enskede – Årsta stadsdelsförvaltningar. Mottagningen har byggts upp med stöd av Miltonpengar. Målgruppen är personer med komplexa vårdbehov. Genom ett flexibelt arbetssätt och ökad tillgänglighet förväntas mottagningen även nå personer som är i riskzonen för att utveckla ett alkohol- eller drogberoende.

Frågor om samverkan behöver sättas i fokus för att äldre och personer som har funktionshinder ska uppleva att de får en god vård, service och omsorg. Till sammans med sjukvårdsområdet har former för samverkan med regelbundna möten utvecklats. För att ytterligare utveckla samverkan för att bättre tillgodose både omvårdnads- och medicinska behov träffas biståndshandläggare, enhetschefer och personalen på de aktuella vårdcentralerna regelbundet. För att säkerställa att respektive huvudman tar sitt ansvar för rehabilitering måste samverkan vid vårdplanering på sjukhusen utvecklas. Landstinget ansvarar för rehabilitering för personer som bor i ordinärt boende och stadsdelsförvaltningen för de som bor i särskild boendeform.

Medarbetarna

Kompetensförsörjning

Behovet av att rekrytera medarbetare är störst inom förskola och skola under perioden. Avvecklingen av platser i särskilda boendeformer under år 2006 innebär fortsatt en viss övertalighet av undersköterskor och vårdbiträden under år 2007. En prioriterad uppgift är att snabbt lösa behovet av rekryteringar samt övertaligheten.

Förvaltningen arbetar aktivt för att förlänga yrkeslivet för grupper som har låg avgångsålder på grund av ohälsa. Exempel på riktade åtgärder är förebyggande friskvård och hantering av stress. Unga medarbetare uppmärksammas särskilt för att skapa en god grund för framtida rekrytering av arbeten, främst inom äldreomsorg, förskola och skola. En partssammansatt grupp kommer att utveckla formerna för hur stadsdelsförvaltning ska marknadsföras som en attraktiv arbetsgivare inom förskola och skolområdet.

Sjukfrånvaro

Arbetet med att minska sjukfrånvaron fortsätter med målet att den ska uppgå till 8 % år 2009. Arbetet med att prova olika modeller, bland annat sjuk- och frisk-

anmälan via företagshälsovården och ”friskvårdspeng” analyseras och är utgångspunkt för att utveckla metoder. Det personalekonomiska bokslutet som redovisar och analyserar sjukfrånvaro, rehabilitering samt friskvård kommer att utvecklas vidare med nyckeltal för bland annat definition av långtidsfriska.

Arbetet med rehabilitering innebär tidig kontakt med den sjukskrivne, program för rehabilitering anpassade till individen och samverkan med företagshälsovård och försäkringskassa. Det omfattande programmet för friskvård fortsätter, bland annat utvecklas metoder för att hålla hälsofrågorna aktuella genom hälsosamtal för grupper och att identifiera friskfaktorer. Frågor om livsstil ska särskilt uppmuntras genom sluta röka grupper, hälsoprofiler och hälsoveckor.

Stadens medarbetarenkät följs upp och används i det fortsatta arbetet med att bland annat minska sjukfrånvaron. Utbildning i det systematiska arbetsmiljöarbetet och riskbedömningar fortsätter. Under perioden kommer ett aktivt arbete med det systematiska arbetsmiljöarbetet och riskbedömningar för att förebygga ohälsa att pågå. Syftet är att långsiktigt skapa arbetsplatser med god arbetsmiljö och delaktighet.

Ledarstrategi

Det är i dagsläget svårt att rekrytera ledare främst inom äldreomsorgen. För att klara framtida chefsförsörjning kommer ett program för chefsförsörjningen att utarbetas. Genom förvaltningens chefsutvecklingsprogram utvecklas och stärks chefernas ledarroll. En del i programmet är att identifiera framtidens chefer. En ledarstrategi ska utformas med stadens strategi som utgångspunkt.

Löner

Den årliga analysen av lönernas utveckling för olika yrkesgrupper kommer att ske i en partsammansatt grupp som ska identifiera osakliga löneskillnader utifrån statistik och befattningsvärderingssystemet (BAS). Förvaltningen har hittills inte kunnat påvisa att osakliga löneskillnader förekommer.

Jämställdhet och mångfald

Förvaltningens enheter ska beakta jämställdhets- och mångfaldsperspektivet i alla frågor. På arbetsplatsträffar ska jämställdhets- och mångfaldsplanen diskuteras. En policy mot kränkande särbehandling finns och arbetet med att utveckla arbetssätt fortsätter i en partsammansatt grupp. För att motverka diskriminering vid nyanställning påbörjas arbetet med att utarbeta en rekryteringspolicy under år 2006. Jämställdheten i skolundervisningen förstärks genom att fler lärare fortbildas i genuspedagogik.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Stadsmiljön

Förvaltningens medverkan i planeringen för nya bostäder utgår från kunskapen om de lokala förhållandena och behoven i stadsdelsområdet. Planeringen behöver utvecklas för att i högre grad integrera kommunfullmäktiges fastställda mål och program för barnkonventionen, tillgänglighet, miljö, integration och jämställdhet för nå en hållbar utveckling. Den relativt täta byggnadsstrukturen och fler invånare, främst i Årsta och Johanneshov, ökar kraven på stadsmiljön.

Förvaltningens investeringar för att rusta parker, bollplaner och grönytor syftar till att skapa en funktionsduglig och trygg miljö. För att få en renare, tryggare och snyggare miljö måste även städning, snöröjning, renhållning och skötsel av lekparker förbättras. Stadsdelsnämnden kommer i samverkan med medborgare, föreningar, fastighetsägare och företagare diskutera prioriteringar och hur deras inflytande och engagemang över närområdet kan öka.

Under perioden ska vinterväg- och barmarksrenhållning för Årsta upphandlas. Inför upphandlingen kommer förvaltningen att studera förutsättningarna för drift i egen regi och hur riktade insatser kan förbättra städningen och skötseln av miljön.

Utifrån stadens brottsförebyggande program fortsätter arbetet med att förebygga brott, nedskräpning och klotter i samarbete med bland andra skolor, socialtjänst, polisen och SL. En ytterligare utveckling av det brottsförebyggande arbetet kommer att ske i de olika stadsdelarna med bland annat föräldravandringar i samarbete med boende, föreningar, bostadsföretag, polisen och fritidsgårdarna.

En väl fungerande arbetsmarknad och goda förutsättningar för näringslivet

För att verka för och underlätta för nyetableringar fortsätter förvaltningen att skapa kontakter med det lokala näringslivet. Ett varierat utbud av arbetsträning genom bland annat praktikplatser är viktigt för att långtidsarbetslösa på sikt ska komma ut på arbetsmarknaden och även en förutsättning för arbetsförmedlingens insatser. Kommunens insatser för en fungerande arbetsmarknad kompletterar de statliga insatserna. Ett etablerat samarbete med näringslivet finns genom praktikanordnare och arbetskonsulenter.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Kommunfullmäktige förväntas under 2006 att anta ett nytt miljöprogram för åren 2007 - 2010. Arbetet för att nå programmets mål fortsätter och koncentreras till de mål och delmål som nämnden i sin verksamhet kan påverka.

Målet om miljöeffektiva transporter förväntas uppnås under perioden. En plan kommer att tas fram för att miljöeffektivisera förvaltningens egna transporter. Fordonen kommer att vara miljöfordon och köras med förnybara drivmedel. Målet om miljöanpassade varor och tjänster tillgodoses genom att detta ställs som krav i upphandlingar och utbildning av inköpsansvariga. För att nå målet om att andelen ekologiska livsmedel ska vara 20 % ökar förvaltningen sina utbildningsinsatser. Kunskapen och engagemanget för rättvis handel kommer att ökas för att medverka till målet om att Stockholm ska bli en så kallade Fair Trade City.

Förvaltningen fortsätter att på olika sätt öka medvetenheten och stimulera till åtgärder för att spara energi för att nå miljöprogrammets mål om en minskad elanvändning med 12 %. Utvärderingen av miljömiljardsprojektet om effektivisering av Sturebyskolans el förväntas ge kunskaper och metoder som är överförbara i andra verksamhetslokaler. Målet om en hållbar användning av mark och vatten nås genom att hänsyn tas till den biologiska mångfalden och skyddsvärda arter i skötseln av park- och naturmarken.

Målet om en miljöeffektiv avfallshantering nås genom att återanvända inventarier och sortera matavfall, förpackningar och farligt avfall så att mängden avfall minskar med 10 %. Förvaltningen fortsätter samla in papper, förpackningar och kemikalierester från små enheter i egen regi.

Agenda 21-arbetet

Förvaltningen avser att utveckla en lokal strategi för Agenda-21 arbetet med tydliga sociala och ekonomiska dimensioner. Miljöprogrammets mål kommuniceras med boende och verksamma för att stimulera till ett hållbart beteende ur miljösynpunkt. Detta kommer bland annat ske genom erfarenheterna från miljömiljardsprojektet "Konsumera smartare och minska växthuseffekten". Aktiviteter för miljövänligare resvanor och MatStart vid de öppna förskolorna fortsätter liksom miljödiplomeringen av företag och egna verksamheter.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Demokrati

Medborgarnas insyn och deltagande i de demokratiska processerna

Ett aktivt arbete pågår för att på olika sätt utveckla och stärka medborgarnas inflytande och delaktighet. Stadsdelsnämndens sammanträden som inleds med en öppen frågestund för allmänheten är förlagda i stadsdelsområdets olika stadsdelar. För att handlingar och beslut ska vara lätta att läsa och förstå görs en särskild satsning på att utbilda förvaltningens handläggare i att skriva lättförståeligt. Även biståndshandläggare och socialsekreterare utbildas i att skriva mer lättförståeliga beslut som rör enskilda personer.

Nämndens råd är rådgivande i frågor som rör levnadsförhållanden i stadsdelsområdet. Rådets arbete och kontakter med förvaltning och nämnd utvecklas så att de på bästa sätt kan företräda målgruppens intressen. Möjligheten för medborgare att lämna förslag till stadsdelsnämnden som har funnits sedan maj 2004 fortsätter. Rutiner för medborgarförslagets hantering förbättras för att öka tydligheten och följa den ansvars- och kompetensfördelning som finns mellan stadens nämnder och styrelser.

Stadsdelsnämnden prövar under år 2006 att ha temamöten i stadsdelarna där invånarna bjuds in till informella diskussioner om aktuella och angelägna ämnen. Denna form för träffar med medborgarna kommer att utvecklas under perioden. Frågor som särskilt engagerar är utemiljön samt förskola och skola. Nya former för samverkan med boende, föreningar med flera, till exempel genom brukaravtal, kommer att utvecklas.

Internet används allt mer för att söka information och utföra tjänster. Det är därför angeläget att utveckla medborgarnas möjligheter att kommunicera med staden via nätet. Under perioden kommer e-tjänster, som förenklar och förbättrar servicen att utvecklas, till exempel som att söka plats till förskola och kollo.

Ett råd för barn i åldern 5 - 11 år finns och från hösten 2006 kommer barnråd att finnas i alla förskole- och skolområden. Barnråden kommer att utvärderas under 2007. För att bredda rekryteringen till ungdomsrådet kommer representanter från skolorna att väljas varje år.

Integration

Inom stadsdelsområdet finns stora skillnader i utbildningsnivåer, valdeltagande och inkomstnivåer. Inför valet 2006 planeras insatser för att höja valdeltagandet och i samband med detta integrationskonferenser med fokus på kultur och framtidsfrågor. Dessa insatser ska följas upp och utgöra grunden för det fortsatta integrationsarbetet där skola och fritid har en nyckelroll.

Inom flyktingmottagningen förväntas en kraftig ökning av flyktingar till de lokala mottagningarna som därför behöver anpassas till nya förutsättningar. Behovet av förskola, skola och äldreomsorg kommer sannolikt att öka liksom insatser från socialtjänsten.

Diskriminering

Arbetet för att motverka diskriminering i varje form ska systematiseras ytterligare. Både handläggningsrutiner, praktiskt arbete och bemötandefrågor ska ses över. En särskild arbetsgrupp med uppdrag att arbeta med dessa frågor kommer att inrättas.

Minskning av antalet personer med ekonomiskt bistånd

Förvaltningen inriktar arbetet främst på de stora målgrupperna arbetslösa och sjukskrivna utan ersättning från försäkringskassan. Erfarenheterna från de två arbetsmarknadsprojekt "Afso" (Arbetsforum Sydost) och "arbete.nu" tas tillvara i det ordinarie arbetet för att arbetslösa personer ska kunna bli självförsörjande.

För gruppen sjukskrivna nollklassade fortsätter förvaltningen anlita en konsultläkare för att få hjälp med att bedöma medicinska underlag och möjligheter till rehabilitering. För en del sjukskrivna har bedömningen utmynnat i att den enskilde fått ersättning genom försäkringskassan.

Antalet personer med ekonomiskt bistånd ökade 2005, främst beroende på en fortsatt hög arbetslöshet och många sjukskrivna utan ersättning från försäkringskassan. Hushåll beroende av ekonomiskt bistånd i minst 10 - 12 månader ökade mest i antal. Avtal har träffats med försäkringskassan, arbetsförmedlingen och landstinget om samverkan. Ytterligare former för samverkan för att finna lösningar för den enskilde som leder till egen försörjning kommer att utvecklas under perioden.

Jämställdhet och mångfald

Grunden för arbetet med jämställdhet och mångfald är ett arbetsklimat som kännetecknas av alla människors lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter. Förvaltningen har ett ansvar både som arbetsgivare och i servicen till medborgarna. Arbetet med jämställdhet och mångfald kommer att utvecklas i en grupp med representanter från förvaltningens verksamheter och fackliga organisationer med uppgift att ta fram konkreta exempel och metoder.

Förvaltningens skolor har handlingsplaner för att motverka mobbning och kränkning av elever. Revisionskontoret som under ett antal år granskat arbetet mot mobbning och annan kränkande behandling har påpekat ett antal förbättringsområden bland annat i det förebyggande arbetet. Förvaltningen kommer under perioden att med hjälp av revisionskontorets intervjufrågor att utveckla egenuppföljning, förbättra informationen och samarbetet i metodfrågor mellan skolorna.

Ta ansvar för ekonomin**Väsentliga förändringar jämfört med utfall år 2005 och plan för år 2007**

Under planperioden kommer de mest kostnadskrävande förändringarna vara behovet av nya förskoleplatser samt utbyggnad av boende för funktionshindrade. Den demografiska förändringen kommer sannolikt att leda till färre omsorgstagare inom äldreomsorgen. Den förändrade ålderstrukturen, i kombination med intentionen att så långt möjligt ge omsorg i hemmet, kommer att ställa krav på såväl ökad kompetens och effektivitet inom hemtjänsten. Nya och flexibla arbetsformer kommer därför att vara väsentliga utvecklingsområden.

Kostnaderna för försörjningsstöd har inte minskat i den takt som förväntats. Behovet av effektiva insatser för att framför allt inte ungdomar ska fastna i biddragsberoende kommer därför att utvecklas under perioden.

Förvaltningen bedömer att sammantaget kommer kostnaderna för personal att vara oförändrade under perioden. En viss ökning sker inom förskoleverksamheten medan en minskning sker inom äldreomsorgen.

Investeringsverksamhet

För nämndens mindre investeringar sker tilldelningen utifrån en fördelningsnyckel medan projekt som är större investeringar preciseras och fördelas efter ansökan till kommunstyrelsens ekonomiutskott. Projekten redovisas i bilaga.

Förvaltningen föreslår mindre parkinvesteringar på platser som används frekvent men har dåliga eller obefintliga grönytor. Syftet är att rensa upp och plantera tåligare växter som kräver mindre underhåll och skapar en trevligare och mindre skräpig miljö.

Större parkinvesteringar föreslås i välbesökta parker och grönområden som legat i träda med ett stort behov av omdaning för att svara mot dagens behov. Dessa är Blåsutparken, Årstafältet, Träderskolan, Slakthusparken, Dalenparken, Vättersdelden, Yrkesparken, Margaretaparken, Nynäsvägs krokarna, Enskedeparken, Vårflodsparken, Hemskogen och Årstaskogen. Dessutom är det angeläget att rusta upp de mindre bollplanerna för att barn, unga och vuxna spontant bättre ska kunna använda dessa för lek och spel. Förvaltningen avser göra en studie för en större lekpark i västra Årsta, eftersom de mindre lekplatserna är spridda och i varierande skick.

Strandpromenaden längs Årstaviken behöver ljussättas för att öka säkerheten och knyta ihop denna med övriga promenadstråk runt Årstaviken som är belysta. Strandpromenaden måste även beläggas med en hårdgjord yta för att möjliggöra vinterväghållning och öka tillgängligheten för personer som har funktionshinder.

Lokaler

Målet är att stadsdelsnämndens verksamheter har ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Hyrorna beräknas öka med 13,2 mnkr, från 151,6 mnkr år

2005 till 164,8 mnkr år 2009. Förskoleverksamhetens lokaler ökar redan år 2006 med 4,4 mnkr, eftersom elva nya avdelningar öppnas. År 2007-2008 planeras en ny förskola med fyra avdelningar i det nya bostadsområdet i Blåsut.

För att tillämpa arbetsmiljölagen för barn och unga pågår åtgärder för att dämpa ljudet i alla förskolor och skolor fram till år 2008. Den nya livsmedelslagstiftningen från och med år 2006 innebär att mindre förskolor, familjedaghem, hemtjänst och gruppboenden omfattas av lagen. Rutiner för hur de nya bestämmelserna om hygien och det utvidgade ansvaret egenkontrollen kommer att tas fram.

Inom äldre- och handikappomsorgen beräknas hyrorna öka med 1,9 mnkr år 2006 då Dalens sjukhem avvecklas och ersätts med ett nytt vård- och omsorgsboende med 53 lägenheter i Stureby och med 6 mnkr i beräknad hyra. År 2007-08 startar en gruppbostad i det nya bostadsområdet i Blåsut med en beräknad hyra på cirka 0,9 mnkr. Som komplement till Johanneshovs gruppbostad startar fyra ytterlägenheter i de nya bostäderna som byggs på Lindevägen med 0,2 mnkr i hyra.

Bilagor

1. MBL-protokoll och yttranden från råden
2. Blankettbilagor till SLK